
РЕШЕНИЕ

25.07.2022

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты хакында

КАРАР

№ 1-51

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлеге Советының 2015 елның 1 июлендәге 1-63 номерлы карары (Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлеге Советының 2016 елның 1 июлендәге 15-1 номерлы, 01.07.2016 № 15-1, 23.09.2017 № 35-2, 03.09.2018 № 52-1, 27.08.2019 № 69-1, 05.08.2020 № 89-1, 24.05.2021 № 1-19 номерлы карарлары редакциясендә) белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставын гамәлдәге законнарға туры китерү максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы федераль законның 44 статьясы, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставының 86-88 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлеге Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлеге муниципаль берәмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертүгә:

1.1. 5 статья:

1 өлешнең 9 пунктчасын үзгәртүгә һәм түбәндәге редакциядә бәян итүгә:

«9) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, аның предметы булып, жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең инвалидларга үтемләгән тәмин итү таләпләрен үтәү, әлеге кагыйдәләргә туры китереп, жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру тора.»;

1.2. 19 статья:

үзгәртүгә һәм түбәндәге редакциядә бәян итүгә:

«19 статья. Гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар.

1. Авыл жирлеге башлыгы, район халкы катнашында жирле эһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерү өчен халык алдында гавами тыңлаулар үткәргә мөмкин.

2. Гавами тыңлаулар контракт нигезендә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы Халык, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы, муниципаль берәмлек башлыгы яисә жирле администрация башлыгы инициативасы буенча үткәрелә.

Халык яисә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы, ә муниципаль берәмлек башлыгы яисә жирле администрация башлыгы инициативасы белән - муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

3. Гавами тыңлауларга чыгарылырга тиеш:

1) муниципаль берәмлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, муниципаль берәмлек уставына, әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында, Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелә торган очраклардан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

2.1) муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проекты;

3) муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән йә гражданнар жыеннарында белдерелгән муниципаль берәмлек халкының ризалыгын алу таләп ителә.

4. Гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм гавами тыңлаулар уздыру вакыты һәм урыны турында муниципаль берәмлек халкына алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән, шул исәптән аны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән яисә муниципаль берәмлек халкына алдан хәбәр итүне күздә тотарга тиеш, әгәр жирле үзидарә органы "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә үз эшчәнлегә турында мәгълүматны урнаштыру мөмкинлегә булмаса, "Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегә турында мәгълүматтан файдалануны тәмин итү хакында" 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе субъектының яисә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында (алга таба әлеге статьяда - рәсми сайт), муниципаль берәмлек халкы тарафыннан муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган үз искәртмәләрен һәм тәкъдимнәрен, шул исәптән рәсми сайт аша, муниципаль берәмлек халкын гавами тыңлауларда катнашуны тәмин итә торган башка чаралар, ачык тыңлаулар нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне), кабул ителгән карарларның дәлилленгән нигезләнүен дә кертәп, аларны рәсми сайтка урнаштыру юлы белән бирү мөмкинлегә.

Жирлек уставы һәм (яисә) авыл жирлегә Советының норматив хокукый актлары белән, әлеге өлешнең беренче абзацында күрсәтелгән материалларны һәм мәгълүматларны урнаштыру, муниципаль берәмлек халкына муниципаль хокукый акт проекты буенча үз искәртмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеген тәмин итү өчен, муниципаль берәмлек халкына үз искәртмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеген тәмин итү өчен, жирлек Советы тарафыннан билгеләнергә мөмкин, шулай ук муниципаль берәмлек халкының рәсми сайтының мондый максатлары өчен мәжбүри файдалану таләпләрен үтәп ачык тыңлауларда катнашуы өчен "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) бердәм порталы" федераль дәүләт мәгълүмат системасы

кулланылырга мөмкин, аны куллану тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

5. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан читкә китүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары буенча, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану рөхсәт ителгән бер төрне башка төргә үзгәртү мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре расланмаган очракта, шөһәр төзелеш эшчәнлегенә турындагы законнар нигезендә, гавами тыңлаулар яисә жәмәгать тыңлаулары үткәрелә.»;

1.3. 23 статья:

5 өлешне түбәндәге редакциядә 6 пункт өстәргә:

«б) "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтынан файдаланып, гражданның арасында сораштыру уздырган очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

1.4. 30 статья:

үзгәртүгә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«30 статья. Жирлек Советы депутаты статусы

1. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре сайлаудан башлана һәм яңа чакырылыш авыл жирлегенә Советы эшли башлаганнан бирле туктатыла.

2. Жирлек Советы депутатлары үз вәкаләтләрен, кагыйдә буларак, даими рәвештә гамәлгә ашыралар.

Жирлек Советы депутаты, үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен, айга - өч эш көненә эш урынын (вазыйфасын) саклау гарантияләнгән.

Депутат, жирлек советы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләре вакыты биш ел тәшкил итә.

3. Жирлек Советы депутаты статусы белән бәйлә чикләүләр федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлекнең норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

4. Жирлек Советы депутатына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлегә Устав, жирлек Советы карарлары нигезендә үз вәкаләтләрен тотИске Суыксуксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәэмин ителә.

Депутатына район советы, гамәлгә ашыру өчен үз вәкаләтләрен даими рәвештә гарантияләнгән саклап калу эш урынын (вазыйфасын) айга өч эш көне.

5. Жирлек Советы депутаты жирлек Советы тарафыннан расланган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә, шул исәптән депутатның түбәндәге йөкләмәләрен дә тотарга тиеш:

1) шөхсән яисә аның яқын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрен хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданның эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусыннан файдаланмака;

2) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның абруена яисә жирлек советы абруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән качарга.;

3) мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү куркынычы янаганда - шәхси кызыксыну депутат вазыйфаларының объектив башкарылуына тәэсир итә яки йогынты ясый ала торган ситуациядә - бу хакта жирлек советына хәбәр итәргә һәм элге мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга яисә жайга салуга юнәлтелгән аның карарын үтәргә.;

4) жирлек Советында билгеләнгән Халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлегә белән бәйлә булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратмаса һәм кулланмаса;

6) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйлә рәвештә акчалата бүләк алмаса.

6. Жирлек Советы депутатлары «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законы белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны үтәргә, бурычларын үтәргә тиеш. «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрәдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәгә затларга Россия Федерациясә территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачуны һәм счетлары (кертәмнәре), акчалар һәм кыйммәтлә әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләр, тыюлар, вазыйфаларны үтәмәгән очракта, жирлек Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла, әгәр «Россия Федерациясендә жирлелә үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаган булса.

Жирлек Советы депутаты тарафыннан коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясә законнары нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турындагы белешмәләренә дәрәсләгән һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Президенты карары буенча Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Әлге статьяның 6 пунктының икенче абзацы нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрәдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәгә затларга Россия Федерациясә территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачуны һәм счетлары (кертәмнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтлә әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактлары ачыкланганда, Татарстан Республикасы Президенты жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә күрсәтелгән затка карата тиешлелә карарны кабул итәргә вәкаләтлелә жирлелә үзидәрә органына яисә судка башка жаваплылык чаралары куллану турындагы гариза белән мәрәжәгать итә.

Жирлек Советы депутаты тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында законнарда билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча тапшырылган белешмәләргә үзгәрешләр кертү мөмкинлегенә каралган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләр Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча жирлекнең жирле үзидарә органы күрсәтмәсә белән мондый белешмәләргә урнаштыру бурычы йөкләнгән һәм (яисә) жирлекнең муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә массакүләм мәгълүмат чараларын бастырып чыгару өчен бирелә торган зат тарафыннан урнаштырыла.

Татарстан Республикасы Президентының жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, жирлек Советына әлегә гариза кәргән көн вәкаләтләргә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн булып тора.

6.1. Жирлек Советы депутаты, үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы, хокукы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә;

2), түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәясәт партия, һөнәр берлегенә органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек милек милекчеләр ширкәтенен гомуми җыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәясәт партия белән идарә итүдә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлану органы, Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфай затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенен югары башкарма органы җитәкчесенә) алдан хәбәр итеп, башка ижтимагый оешманың съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында, торак, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларында, күчәмсез мөлкәт милекчеләргә ширкәтендә катнашудан тыш) катнашу;

в) Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләргә советында, муниципаль берәмлекләргә башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә оештыруны, гамәлгә куючысы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исемненнән гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укытучы, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә. Шулай ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка

ижади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, керергә.

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 7 өлешенә 2 пунктының “б” пунктчасында һәм «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 12.1 статьясындагы 3.5 өлешенә 2 пунктында каралган очракларда муниципаль вазыйфа биләүче һәм даими нигездә үз вәкаләтләрен башкаручы зат «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына 2 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итеп, коммерциягә карамаган оешмалар белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашырга хокуклы.

7. Даими нигездә вәкаләтләрен башкаручы жирлек депутаты граждан, административ яки жинаять эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллеке очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

8. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үткөрү тормыш белән тәэмин итү, транспорт яки социаль инфраструктура, элемент объектларының функцияләвен бозу, жәяүлеләренә һәм (яки) транспорт чараларының хәрәкәтенә комачаулык тудырмау яки гражданның торак урыннарына яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына керүенә юл куймау шарты белән үткәрелә. Мондый очрашулар турында Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына яисә жирле үзидарә органнарына хәбәр итү таләп ителми. Шулай ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарда аларны үткөрү датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.

Жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткөрү өчен махсус билгеләнгән урыннарны билгелиләр, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткөрү өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгелиләр.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенә жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

Депутатның сайлаучылар белән жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган гавами чара формасында сайлаучылар белән очрашуларын оештыруга яисә үткөрүгә комачаулау Россия Федерациясе законнары нигезендә административ жаваплылыкка китерә.

9. Жирлек Советы депутатлары, Россия Федерациясе Федераль Собраниясе Дәүләт Думасы депутатлары, Россия Федерациясе сенаторлары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенә закон чыгару (вәкиллеке) органнары депутатлары була алмый, Россия Федерациясенә башка дәүләт вазыйфаларын, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфаларын, шулай ук, федераль законнарда

башкасы каралмаган булса, дәүләтнең гражданлык хезмәте һәм муниципаль хезмәт вазыйфалары били алмый. Жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты, әлеге Федераль законда, башка федераль законнарда билгеләнгән очрактардан тыш, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутаты вәкаләтләрен бер үк вакытта башкара алмый.»;

1.5. 43 статья:

үзгәртүгә һәм түбәндәге редакциядә баян итәргә:

« 43 статья. Жирлек башлығы статусы.

1. Жирлек башлығы даими нигездә эшли.

2. Авыл жирлеге башлығы вазыйфасына даими нигездә билгеләнгән очракта, ул жирлек башлығы вәкаләтләрен бушатылмаган нигездә башкара.

3. Авыл жирлеге башлығы үз эшчәнлегендә федераль закон һәм әлеге Устав нигезендә жирлек халкына һәм жирлек Советына хисап тотты һәм хисап тотты.

4. Жирлек башлығы елга бер тапкырдан да ким булмаган жирлек халкы һәм жирлек Советы алдында үз эшчәнлекләре, шул исәптән жирлек Советы тарафыннан куелган мәсьәләләренә хәл итү турында хисап тотта.

5. Жирлек башлығы «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәргә тиеш.

Жирлек башлығы тарафыннан керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациясе законнары нигезендә тапшырыла торган белешмәләренә дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Президенты карары буенча Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Әлеге өлеш нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы торы турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактларын ачыклаганда, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы Премьер-министры) депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә күрсәтелгән затларга карата жирле үзидарә органына тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле бүтән җаваплылык чарасын куллану турында гариза белән мөрәҗәгать итә.

Жирлек башлығы биргән керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында тапшырылган белешмәләр, тапшырылган

белешмэлэргә үзгәрешләр керту мөмкинлеге каралган срок тәмамланган көннән алып биш эш көннәннән дә соңга калмыйча, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәгә рәсми сайтында <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча шундый белешмэләрне жирле үзидарә органы карамагына урнаштыру бурычы йөкләнгән зат тарафыннан урнаштырыла.

6. Авыл жирлеге башлыгы гражданлык, административ яки жинаять эше яки административ хокук бозу эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очрактарыннан тыш) буларак катнаша алмый.

7. Жирлек башлыгы хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгыйльләнергә;

2) түбәндәгә очрактардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия белән идарә итүдә түләүсез нигездә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, күчәмсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) Россия Федерациясе субъектының иң югары вазыйфаи затына (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең иң югары вазыйфаи затына алдан хәбәр итеп, коммерциячел булмаган оешма (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында төзелгән сайланулы профсоюз оешмасы органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, съездда (конференциядә) яисә гомуми жыелышта катнашу, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларында, күчәмсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

в) Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре советында, муниципаль берәмлекләрнең бүтән берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлекләрнең түләүсез мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыру;

г) муниципаль берәмлек идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә оештыруны гамәлгә куючы (катнашучы) булып торучы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган гамәлгә куючы (акционер), муниципаль берәмлек исемнән оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәгә акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очрактар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш.

Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенен халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчеләре составына, әгәр Россия Федерациясенен

халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, керергә.

8. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 7 өлешенәң 2 пунктның «б» пунктчасында һәм «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законның 12.1 статьясындагы 3.5 өлешенәң 2 пунктнда каралган очракларда муниципаль вазыйфа биләүче һәм даими нигездә үз вәкаләтләрен башкаручы зат «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына 2 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итеп, коммерциягә карамаган оешмалар белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашырга хокуклы.

9. Жирлек башлыгы Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутаты, Россия Федерациясе сенаторы, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенәң закон чыгару (вәкиллеке) органнары депутаты була алмый, Россия Федерациясенәң башка дәүләт вазыйфаларын, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфаларын, шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын били алмый, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса. Жирлек башлыгы, әлегә Федераль законда, башка федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен бер үк вакытта үти алмый.»;

1.6. 45 статья:

8 һәм 9 өлешләрен түбәндәгә редакциядә өстәргә:

«8. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законның 40 статьясындагы 7 өлешенәң 2 пунктндагы «б» пунктчасында һәм «Коррупциягә каршы тору турында» 25.12.2008 ел, № 273-ФЗ Федераль законның 12.1 статьясындагы 3.5 пунктның 2 пунктнда каралган очракларда муниципаль вазыйфаны биләп торучы һәм үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручы зат, Татарстан Республикасы Президентының 2004 елның 28 июлдәгә 45-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» гы Татарстан Республикасы Законына 2 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы Президентының алдан хәбәрнамәсе нигезендә коммерцияле булмаган оешмалар белән идарә итүдә түләүсез катнашырга хокуклы.

9. Жирлек башлыгы урынбасары Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутаты, Россия Федерациясе сенаторы, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенәң закон чыгару (вәкиллеке) органнары депутаты була алмый, Россия Федерациясенәң башка дәүләт вазыйфаларын, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфаларын, шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын били алмый, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса. Жирлек башлыгы, әлегә Федераль законда, башка федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен бер үк вакытта үти алмый.»;

1.7. 46 статья:

1 өлешенәң 9 пунктчасын үзгәртәргә һәм түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«9) Россия Федерациясе гражданлыгын йә чит ил гражданлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгы (ярдәмгә алу) яисә чит ил гражданы яисә чит ил гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил

гражданы яисә чит ил гражданы яисә Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы булган чит ил гражданы яисә чит ил гражданының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга, әгәр Россия Федерациясенен халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса»;

1.8. 50 статья:

үзгәртергә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«50 статья. Контроль-хисап палатасы

1. Жирлек территориясендә муниципаль финанс контроле «Буа муниципаль районының Контроль-хисап палатасы» МКУ тарафыннан гамәлгә ашырыла, ул тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләрен тапшыру турындагы килешү нигезендә гамәлгә ашырыла.

«Буа муниципаль районының Контроль-хисап палатасы» МКУ тышкы муниципаль финанс контроленең даими эшләүче органы булып тора һәм Буа муниципаль районы Советы тарафыннан оештырыла.

2. «Буа муниципаль районының Контроль-хисап палатасы» МКУ рәисеннән, рәис урынбасарыннан һәм аудиторлардан тора. Аудитор вазифасы һәм аларның саны район Советы тарафыннан кертелә.

Районның контроль-хисап палатасын оештыру һәм эшчәнлек тәртибе, аның вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренә контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, башка федераль законнар һәм Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актлары, район Советы тарафыннан расланган районның контроль-хисап палатасы турындагы нигезләмә, башка муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

Федераль законнарда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә районның контроль-хисап палатасы эшчәнлеген хокукый жайга салу шулай ук Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла.»;

1.9. 55 статья:

түбәндәге редакциядә үзгәртергә һәм бәян итәргә:

«55 статья. Жирлекнең жирле үзидарә органнары-юримдик затлар.

1. Жирлек исемнән милек һәм башка хокукларны һәм вазифаларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта ышаныч кәгазеннән башка чыгыш ясарга мөмкин.

2. Жирлекнең жирле үзидарә органнары, юримдик зат хокуклары белән билгеләнгән, идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен төзелә торган муниципаль казна учреждениеләре булып торалар һәм федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә юримдик затлар сыйфатында дәүләт теркәве узарга тиеш.»;

1.10. 63 статья:

1 өлешне 7 абзац белән түбәндәге редакциядә өстәргә:

«Муниципаль вазыйфаны биләүче зат - жирле үзидарәнең сайланулы органы депутаты, әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты, даими нигездә эшләүче һәм юримдик зат булып торучы муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе әгъзасы, даими (штат) нигездә комиссиядә эшләүче хәлиткеч тавыш хокукына ия, муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисе, рәис урынбасары, аудиторы.»;

1.11. 71 статья:

9 пунктка түбәндәге редакциядә абзац өстәргә:

«Муниципаль хокукый актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук “Интернет” челтәре басмасыннан файдаланырга хокуклы. Муниципаль хокукый актың тулы тексты рәсми челтәр басмасында басылып чыккан (урнаштырылган) очракта, басмада аңа карата күләмле график һәм табличный кушымталар басмада китерелмәскә мөмкин.»;

түбәндәге редакциядә 11 өләш өстәргә:

«11. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Муниципаль норматив хокукый актларда эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруга бәйлә һәм аларның үтәлешен бәяләү муниципаль контроль кысаларында гамәлгә ашырыла торган, административ җаваплылыкка тарту, лицензияләр һәм башка рөхсәтләр бирү, аккредитацияләү, бәяләүнең һәм экспертизаның башка рәвешләрен билгеләү һәм бәяләү тәртибе (алга таба-аларның үтәлешен бәяләү муниципаль контроль кысаларында гамәлгә ашырыла) - мәҗбүри таләпләр), «Россия Федерациясендә мәҗбүри таләпләр турында» 2020 елның 31 июлендәге 247-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне билгеләү һәм бәяләү принципларын исәпкә алып, муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнә.»;

1.12. 79 статья:

үзгәртәргә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«79 Статья. Җирлектә бюджет процессы.

1. Җирлек бюджетын формалаштыру, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен контрольдә тоту җирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль гамәлгә ашырыла. Җирлек бюджетын формалаштыру, раслау һәм үтәү тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы, федераль законнар һәм алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

2. Җирлек бюджеты проекты, җирлек бюджетын раслау турында җирлек Советы карары, аның үтәлеше турында еллык хисап, җирлек бюджеты үтәлеше барышы һәм жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләре саны турында квартал саен белешмәләр, аларны тотуга факттагы чыгымнар күрсәтеп, рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкереләргә) тиеш.

3. Җирлек бюджеты проекты Татарстан Республикасы Бюджет кодексы белән каралган вакытка төзелә һәм раслана.

4. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты проекты, җирлекнең чыгым йөкләмәләрен финанс ягыннан тәмин итү максатларында, җирлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау нигезендә төзелә.

5. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты проекты, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләре нигезендә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлегә Устав нигезендә кабул ителгән тәртиптә һәм срокларда төзелә.

6. Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты проекты төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниясенә Юлламасының Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган нигезләмәләренә;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Россия Федерациясенен милли үсеш максатларын һәм аларга ирешү буенча ачык хакимият органнары эшчәнлегенә юнәлешләрән билгели торган документларга;

Россия Федерациясенә Бюджет, салым һәм таможня-тариф сәясәтенә төп юнәлешләрә (Россия Федерациясе субъектларының бюджет һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләрә, муниципаль берәмлекләренә бюджет һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләрә);

социаль-иқтисади үсеш фаразы;

озак вакытлы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразына үзгәрешләр кертү проекты);

дәүләт (муниципаль) программалары (дәүләт (муниципаль) программалары проектлары, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектлары).

7. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты кергән төп характеристикалары булырга тиеш.

8. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарда, әгәр алар Россия Федерациясе бюджет законнарында билгеләнмәгән булса, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында керемнәрне бүлү нормативлары булырга тиеш.

9. Жирлек бюджеты турындагы карар белән билгеләнә:

1) жирлек бюджеты керемнәренә Баш администраторлары исемлегә;

2) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары исемлегә;

3) Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасында бюджетлар чыгымнары классификациясенә бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары һәм чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрән бүлү (статья исеме 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

4) гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелә торган бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

5) чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

6) план чорының беренче елына жирлек бюджеты чыгымнарының шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме план чорының икенче елына жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләменә 2,5 проценты күләмендә, план чорының икенче елына план чорының кимендә 5 проценты күләмендә жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләменнән кимендә 5 проценты күләмендә;

7) чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында билгеләнгән жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы;

8) чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп, муниципаль бурычның иң югары чиге;

9) жирлек бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм жирлек Советының муниципаль норматив хокукый актларында билгеләнгән башка күрсәткечләре.

10. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты расланган бюджетның план чорының параметрларын үзгәртү һәм аларга бюджет проектының план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты план чорының расланган бюджеты күрсәткечләрен төгәлләштерә һәм төзелә торган бюджетның план чорының икенче елы күрсәткечләрен раслай.

Жирлек бюджетының план чорының параметрларын төгәлләштерүне күздә тотат:

1) чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проектына карау предметы булган күрсәткечләрнең төгәлләкләрен раслау;;

2) жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткечләрен арттыру яисә киметү йә аңа жирлек бюджетының өстәмә максатчан статьялары һәм (яки) чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен кертү.

11. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар проекты белән бер үк вакытта жирлек Советына тәкъдим ителә:

1) чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

2) алымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенә якынча йомгаклары һәм алымдагы финанс елында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенә көтелүче нәтижәләре;

3) чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы;

4) Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең тулганма бюджетының төп характеристикаларын (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефицитының) фаразлау (статья исеме 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

5) жирлек бюджеты проектына аңлатма язуы;

6) бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методикалар проектлары) һәм исәп-хисаплар;

7) Чираттагы финанс елы ахырына һәм план чорының һәр елы азагына муниципаль бурычның иң югары чиге;

8) Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль эчке бурыч алулар программасы проекты;

9) Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль гарантияләр программалары проектлары;

10) алымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;

11) жирлек Советы, жирлекнең Ревизия комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән күрсәтелгән органнарның бюджет сметалары проектлары, әлеге бюджет сметаларына карата жирлек башкарма комитеты белән каршылыклар барлыкка килгән очракта, тапшырыла.;

12) Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Уставта билгеләнгән башка документлар һәм материаллар.

12. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзү жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы, федераль законнар, алар нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

13. Авыл жирлеге башкарма комитеты чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар проектын агымдагы елның 15 ноябринан да соңга калмыйча жирлек Советы каравына кертә.

14. Жирлек бюджеты турында карар проектын карау һәм аны жирлек Советының муниципаль норматив хокукый актында билгеләнгән раслау тәртибе Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан бюджет турындагы карарның үз көченә керүен, шулай ук күрсәтелгән карар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 184.1 статьясы нигезендә күрсәткечләрне һәм характеристикаларны раслауны күздә тотарга тиеш.

15. Жирлек бюджеты турындагы карар 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм (яки) жирлек бюджеты турындагы карарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

Жирлек бюджеты турындагы карар, аңа кул куелганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча, билгеләнгән тәртиптә рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.

16. Жирлекнең жирле үзидарә органнары жирлек бюджетының баланслылыгын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салу, бюджет процессын гамәлгә ашыру, Муниципаль бурыч күләме, күләме һәм структурасы, жирлекнең бюджет йөкләмәләрен үтәүне тәмин итәләр.

17. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясенә бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

18. Жирлек бюджеты чыгымнары Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган рәвешләрдә гамәлгә ашырыла.

19. Федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен финанслауга жирлек бюджеты чыгымнарын гамәлгә ашыру, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, рөхсәт ителми.

20. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.13. 84 статья:

9 өлешне үзгәртәргә һәм түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«9. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы карар белән, жирлек бюджеты керемнәренен, чыгымнарының һәм дефицитының гомуми суммасы күрсәтелеп, хисап финанс елы өчен жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап раслана.

Хисап финанс елында район бюджеты үтәлеше турында жирлек Советы карарына аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

жирлек бюджетының керемнәре, бюджетлар керемнәрен классификацияләү кодлары буенча;

жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы буенча жирлек бюджеты чыгымнары;

бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча жирлек бюджеты чыгымнары (статья исеме 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары.»;

1.14. 94 статья:

2 пунктны үзгәртәргә һәм түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлек уставы, жирлек советының әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турындагы карары дәүләт теркәвенә алынганнан соң рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкереләргә) тиеш һәм алар рәсми басылып чыкканнан (халыкка житкерелгәннән) үз көченә керә.

Жирлек башлыгы муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органынан «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәвенә алу турында» 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр кертү турында белешмәләр кертү хакында» хәбәрнамә кәргән көннән алып жиде көн эчендә Поселения Уставын, муниципаль хокукый акты (халыкка житкерәргә) Уставын, Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль берәмлек уставлары турындагы хәбәрнамәне бастырып чыгарырга (халыкка житкерәргә) тиеш.

2. 1.16 пункттың Иске Суыксу авыл жирлегә Советының «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2021 елның 24 маендагы 21-1 номерлы карары нигезендә 91 статьяның нумерациясен 85 кә үзгәртәргә.

3. 1.17 пункттың Иске Суыксу авыл жирлегә Советының «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2021 елның 24 маендагы 21-1 номерлы карары нигезендә 90 статьяның нумерациясен 84 статьясына үзгәртәргә.

4. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлегә муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлегә Советы 2015 елның 1 июлендәге 1-63 номерлы (Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлегә Советының 2016 елның 1 июлендәге 15-1 номерлы, 01.07.2016 № 15-1, 23.09.2017 № 35-2, 03.09.2018 № 52-1, 27.08.2019 № 69-1, 05.08.2020 № 89-1, 24.05.2021 № 1-19 номерлы карарлары редакциясендә) карары белән расланган карар проекты хупларга.

5. Әлеге карар жирлекнең торак пунктлары территориясендә, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (<http://buinsk.tatarstan.ru>) махсус мәгълүмат стендларында рәсми басылып чыккан көннән законлы көченә керә һәм урнаштырылырга тиеш.

6. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлегә муниципаль берәмлеге Уставы проекты буенча кәргән тәкъдимнәрне исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эш төркеме төзәргә;

-эшче төркем житәкчесе:

Дәүләтшин Марс Мөхәммәтҗан улы— Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлегә муниципаль берәмлеге башлыгы,

-эшче төркем әгъзалары:

Билалова Эльмира Феим кызы – Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлегә башкарма комитеты секретаре (киләшү буенча);

Сибгәтуллин Әнсар Мансур улы – Буа муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиясе рәисе (киләшү буенча);

Валеева Резедә Нәгыйм кызы – Буа муниципаль районы Советы Аппаратының авыл жирлекләре белән эшләү бүлеге башлыгы (киләшү буенча),

Усманова Айгөл Марат кызы – Буа муниципаль районы Советы Аппаратының юридик бүлеге баш белгече (киләшү буенча).

7. Билгеләргә:

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар проектына тәкъдимнәр Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы авыл жирлеге советына түбәндәге адрес буенча кертелә: 422407, Татарстан Республикасы, Буа районы, Иске Суыксу авылы, Совет ур., 28 йорт, язма рәвештә карар проекты рәсми басылып чыккан көннән алып 30 көн эчендә, эш көннәрендә 8.00 сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр;

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар проекты буенча гавами тыңлауларда катнашу өчен гаризалар түбәндәге адрес буенча тапшырыла: 422407, Татарстан Республикасы, Буа районы, Иске Суыксу авылы, Совет ур., 28 йорт, эш көннәрендә 8.00 сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр, гавами тыңлаулар үткөрү датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Иске Суыксу авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәдә каралган тәртиптә, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында, әлеге проект буенча гавами тыңлаулар уздырырга. Аларны 2022 елның «22» августында 9.00 сәгатътә Буа муниципаль районы авыл жирлеге Башкарма комитеты бинасында: Татарстан Республикасы, Буа районы, Иске Суыксу авылы, Совет ур., 28 йорт адресы буенча уздырырга дип билгеләргә.

8. Эш төркеменә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Иске Суыксу авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар проектына тәкъдимнәрне өйрәнергә һәм гомумиләштерергә.

9. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп тотам.

ТР Буа муниципаль районы
Иске Суыксу авыл жирлеге башлыгы

М.М. Давлетшин